

**Виконавчий орган Київської міської ради(Київська міська
державна адміністрація)
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка**

**Інструкція
з охорони праці № 99
для прасувальника (при роботі електропраскою)**

Київ – 2024

**Виконавчий орган Київської міської ради(Київська міська
державна адміністрація)**

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Затверджено

**Наказ Київського столичного
університету імені Бориса Грінченка**

«02» _____ 2024р. № 112

Інструкція

з охорони праці № 99

для прасувальника (при роботі електропраскою)

I. Загальні положення.

1.1. Дія інструкції поширюється на всі структурні підрозділи Київського університету імені Бориса Грінченка.

1.2. За даною інструкцією прасувальник інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж). Результати інструктажу заносяться в Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці, в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи інструктуючого та прасувальника.

1.3. За невиконання даної інструкції прасувальник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.4. До роботи прасувальником допускаються особи, які пройшли медичний огляд, навчання щодо безпечної роботи з електроприладами, пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки.

1.5. Прасувальник повинен:

1.5.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.5.2. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку товарищів по роботі.

1.5.3. Виконувати тільки ту роботу, щодо якої проінструктований і яка доручена керівником роботи.

1.5.4. Користуватися спецодягом і засобами індивідуального захисту.

1.5.5. Не допускати сторонніх осіб на своє робоче місце.

1.5.6. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим при нещасних випадках.

1.5.7. Уміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.

1.5.8. Утримувати робоче місце в чистоті і порядку.

1.6. Робоче місце прасувальника призначене для волого-теплової обробки різних виробів і деталей з тканини за допомогою електропраски.

1.7. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які діють на прасувальника:

1.7.1. Ураження електричним струмом.

1.7.2. Гострі кромки, шорсткість робочого стола.

1.7.3. Підвищена температура праски.

1.7.4. Підвищена температура і вологість робочої зони.

1.8. Прасувальник забезпечується спецодягом та засобами індивідуального захисту згідно з колективним договором (угодою).

1.9. Струмопровідні контакти прасок повинні мати спеціальні огороджувальні пристрої.

1.10. Шнури, які підводять до праски електрострум, повинні бути в гумових або спеціальних гнучких шлангах.

1.11. Ручки прасок повинні бути виготовлені з матеріалу з низькою

теплопровідністю та відполіровані.

1.12. Металевий корпус прасок повинен бути заземленим.

1.13. Підставки під праски повинні знаходитись на одному рівні з оброблюваними деталями, виробами і мати з трьох сторін бортики.

1.14. Полотно прасок повинно бути чистим і добре відполірованим.

1.15. Праски повинні мати автоматичний регулятор температури.

1.16. Станини прасувальних столів, металеві труби для електропроводки, металевий кожух відмикаючих пристроїв і контактних коробок бездротових прасок повинні бути заземленими.

1.17. Огородження заземлених металевих конструкцій прасувальних столів повинні виключати випадкове торкання до столів працюючих і виконуватись з дерева та інших струмонепровідних матеріалів.

1.18. Робоче місце повинно бути забезпечено діелектричним килимком.

II. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Отримати завдання від керівника.

2.2. Перевірити і одягти спецодяг.

2.3. Перевірити робоче місце, впевнитись у його готовності до роботи.

2.4. Перевірити надійність кріплення заземлення, відсутність оголених проводів, справність ізоляції.

2.5. Впевнитись у справності праски, наявності підставки для праски, пульверизатора, діелектричного килимка.

III. Вимоги безпеки під час роботи.

3.1. Не торкатися руками нагрітої поверхні праски.

3.2. Не перегрівати праску, на якій відсутній терморегулятор.

3.3. Не відключати праску від електромережі, смикаючи за дріт.

3.4. Слідкувати, щоб струмопровідний провід не торкався корпуса праски і знаходився на кронштейні.

3.5. Зволожувати вироби чи деталі тільки пульверизатором.

3.6. Працювати стоячи на ізолюючій підставці (діелектричному килимку).

3.7. Не допускати падіння праски, перекручування шнура, утворення на ньому петель та вузлів.

3.8. Слідкувати, щоб струмопровідні проводи були сухими.

3.9. Ставити праску тільки на спеціальну підставку.

3.10. Забороняється:

3.10.1. Ставити праску (навіть холодну) на провід.

3.10.2. Охолоджувати праску водою.

3.10.3. Залишати включену праску без нагляду.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

4.1. Відключити праску від електромережі, поставити на підставку і охолодити.

4.2. Закрити вентиль подачі води до пульверизатора.

4.3. Прибрати робоче місце.

4.4. Зняти спецодяг і покласти його у відведене для нього місце.

4.5. Помити руки, лице теплою водою з милом, по можливості прийняти душ.

4.6. Доповісти керівникові про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.1. Аварійна ситуація може виникнути у разі ураження електричним струмом, отримання термічних опіків тощо.

5.2. При виникненні аварійної ситуації відключити праску від електромережі, не допускати сторонніх осіб в небезпечну зону, повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу; у разі необхідності викликати «швидку допомогу».

5.4. Надання першої медичної допомоги.

5.4.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відімкнувши електроустановку від джерела живлення; у разі неможливості відключення — відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.4.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакета з якихось причин не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку та ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накрapati декілька крапель розчину йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, і після цього покласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати розчин йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.4.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При підозрі на перелом черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом, снігом чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрі на перелом хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.4.4. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами у жодному разі не

можна відкривати пухирі, які утворилися, та перев'язувати опіки бинтом. При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3-процентним марганцевим розчином або 5-процентним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.4.5. Перша допомога при кровотечі.

Для того щоб зупинити кровотечу, необхідно:

– підняти поранену кінцівку вгору;
– кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, притиснути зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4–5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверху покласти ще одну подушечку з іншого пакета та кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском).

– при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранене місце, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.5. Якщо сталася пожежа, викликати пожежну частину і приступити до гасіння наявними засобами пожежогасіння. Вимкнути електроенергію. Пам'ятати, що електромережу, електрообладнання можна гасити тільки вуглекислотними і порошковими вогнегасниками, азбестовими ковдрами, піском.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт з усунення небезпечної ситуації.

Начальник ЕТВ навчального корпусу №1

Вячеслав ВАДИС

Погоджено:

Інженер з охорони праці

Сергій КОВАЛЬ

Помічник ректора з правових та кадрових питань

Юлія ДАЦЕНКО